

Produktspesifikasjon for Værutsatt veg (107)

Figur 1 Værutsatt veg på Valdresflye (Foto: Werner Harstad, Statens vegvesen)

Innhold

1	Innledning.....	2
2	Om vegobjekttypen.....	2
3	Bruksområder.....	2
4	Registreringsregler med eksempler.....	3
5	Relasjoner.....	6
6	Egenskapstyper.....	7
7	UML-modell.....	11

1 Innledning

Dette er en produktspesifikasjon for vegobjekttypen Værutsatt veg i NVDB. Produktspesifikasjon er oppdatert i henhold til Datakatalogversjon 2.32.

Sist oppdatert dato: 2023.04.24

2 Om vegobjekttypen

Tabell 2 –1 gir generell informasjon om vegobjekttypen hentet fra Datakatalogen.

Tabell 2-1 *Informasjon om vegobjekttypen*

Navn vegobjekttype	Værutsatt veg
Definisjon	Vegstrekning som er spesielt utsatt for uvær, og av den grunn kan ha begrenset åpningstid. Strekning defineres fra stengningspunkt til stengningspunkt (gjerne fastmonterte vegbommer). Kortere lokale strekninger med konkrete problemstillinger registreres som Naturfare (VT 957).
Representasjon i vegnettet	Strekning
Kategoritilhørighet	Kategori 1 – Nasjonale data 1
Sideposisjonsrelevant	Nei
Kjørefeltrelevant	Nei
Krav om morobjekt	Nei
Kan registreres på konnekteringslenke	Ja

3 Bruksområder

Tabell 3 –2 gir oversikt over viktige bruksområder for NVDB-data. Det er markert hvilke av disse som er aktuelt for denne vegobjekttypen. I noen tilfeller er det gitt mer utfyllende informasjon.

Tabell 3-2 *Oversikt over bruksområder*

Bruksområde	Relevant	Utfyllende informasjon
NTP – Oversiktsplanlegging	X	
Vegnett – navigasjon	X	
Statistikk		
Beredskap	X	
Sikkerhet		
ITS	X	
VTS – Info	X	
Klima – Miljø		

Vegliste – framkommelighet		
Drift og vedlikehold	X	
Annet bruksområde		

4 Registreringsregler med eksempler

4.1 Registreringsregler

Nedenfor presenteres regler for registrering av data knyttet til gjeldende vegobjekttype. For noen regler er det i kolonne til høyre referert til utfyllende eksempler.

Nr.	Regel	Eks.
1	Generelt	
a	En forekomst av vegobjekttype <i>Værutsatt veg</i> i NVDB gjenspeiler en konkret vegstrekning som er spesielt utsatt for uvær, og av den grunn kan ha begrenset åpningstid. Eksempler viser ulike varianter av <i>Værutsatt veg</i> og hvordan disse skal registreres.	4.2.1
b	I en periode vil <i>Værutsatt veg</i> også benyttes for ferjesamband som er vinterstengt. På sikt skal vinterstengte ferjesamband registreres på objekttypen <i>Ferjesamband (770)</i> med egenskapstypen <i>Driftsstatus = Sommersamband</i> .	
2	Omfang – hva skal registreres	
a	<i>Værutsatt veg</i> registreres på strekninger som i normalår har perioder der vegen er helt eller delvis stengt. Korte vegstrekninger med konkrete problemstillinger registreres som <i>Naturfare (957)</i> .	4.2.2
b	Alle værutsatte veger med vegkategori = europaveg, riksveg, og fylkesveg skal registreres i NVDB.	
c	Objekttypen kan også registreres på øvrig vegnett.	
3	Forekomster – oppdeling ved registrering	
a	En forekomst av <i>Værutsatt veg</i> skal registreres fra stengningspunkt til stengningspunkt der det er mulig. Vanligvis benyttes fastmonterte vegbommer for å stenge værutsatte veger.	4.2.3
b	Forekomster skal ikke splittes på administrative grenser eller på skille mellom driftskontrakter.	
4	Egengeometri	

Nr.	Regel	Eks.
a	<i>Værutsatt veg</i> skal ikke ha egeometri.	
5	Egenskapsdata	
a	Det framkommer av oversikten i kapittel 6.1 hvilke egenskapstyper som kan angis for denne vegobjekttypen. Her framkommer det også hvilken informasjon som er absolutt påkrevd (1), påkrevd (2), betinget (3) og opsjonell (4). I kapittel 7.3 finnes UML-modell som gir oversikt over egenskaper og tilhørende tillatte verdier.	
b	Egenskapstypen <i>Fjellovergang</i> benyttes til å angi offisielle fjelloverganger. Det avgjøres av vegtrafikksentralene hvilke vegstrekninger som defineres som fjelloverganger.	
c	Egenskapstypen <i>Navn</i> skal være navnet på fjellområdet som passerer. Eventuelt stedsnavn på start- og sluttsted dersom fjellområdet ikke har navn.	
d	Egenskapstypene <i>Sted, fra; Sted, til; Sted lokalt, fra</i> og <i>Sted lokalt, til</i> skal samsvare med skrivemåten i Sentralt Stedsnavnregister (SSR).	
e	Egenskapstypen <i>Ekstra vintervedlikehold</i> benyttes i beregning og tildeling av vedlikeholdsmidler gjennom MOTIV (modell for tildeling av vedlikeholdsmidler).	
6	Relasjoner	
a	Det framkommer av kapittel Error: Reference source not found hvilke relasjoner vegobjekttype kan inngå i. I kapittel 7.1 finnes UML-modell som gir oversikt over relasjoner.	
7	Lignende vegobjekttyper i Datakatalogen	
a	<i>Naturfare (957)</i> benyttes på korte strekninger spesielt utsatt for uvær.	
8	Stedfesting til vegnettet i NVDB	
a	<i>Værutsatt veg</i> stedfestes som strekningsobjekt på vegtrasenivå.	
b	<i>Værutsatt veg</i> skal ikke stedfestes på vegnett for gående og syklende.	
c	<i>Værutsatt veg</i> skal ikke stedfestes på sideanlegg.	

4.2 Eksempler

4.2.1 Værutsatt veg

Vegen over Dagalifjellet kan bli stengt i perioder gjennom vinteren. Vegobjektet er stedfestet til vegnettet mellom vegbommen ved Vasstulan og vegbommen ved Bergli. Grønn strek viser værutsatt veg og blå prikker viser vegbommer.

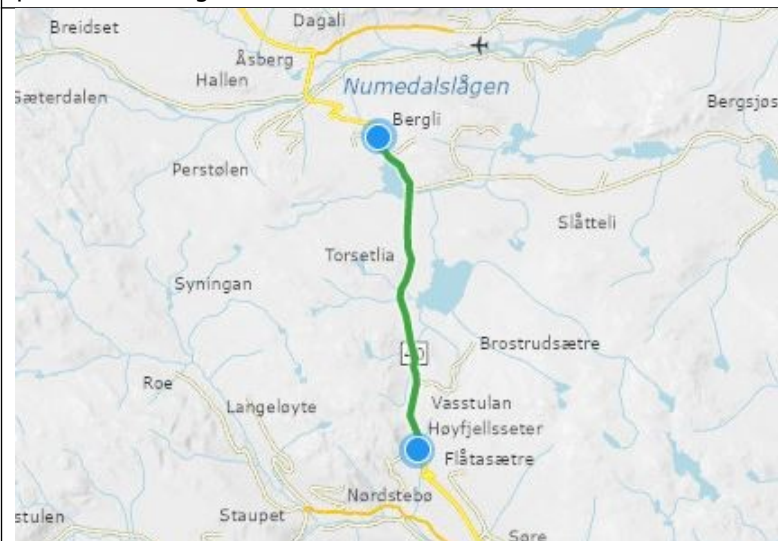

Foto: Vegkart

EGENSKAPSDATA:

- Fjellovergang = **Ja**
- Navn = **Dagalifjellet**
- Sted, fra = **Rødberg**
- Sted, til = **Geilo**
- Sted lokalt, fra = **Vasstulan bom**
- Sted lokalt, til = **Bergli bom**
- Ansvarlig VTS = **VTS Sør**
- Stedlig beredskap = **Nei**
- Ekstra vintervedlikehold = **Ja**

4.2.2 Værutsatt veg med stedlig beredskap

E134 over Haukelifjell er utsatt for snøfokk og vind, og blir tidvis stengt eller kolonnekjørt. Vegobjektet er registrert som ett objekt fra Liamyrane bom til Tyrveli bom. Her finnes det flere vegbommer på strekningen, men det er vanligvis bommene ved Liamyrane og Tyrveli som benyttes på vinteren. Grønn strek viser værutsatt veg.

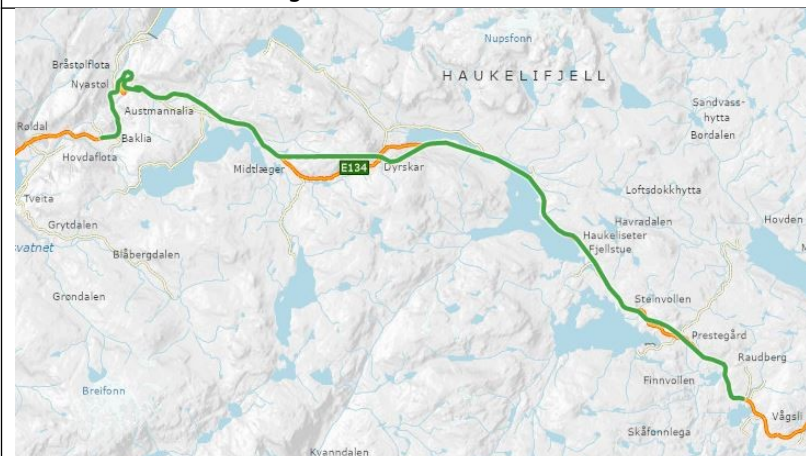

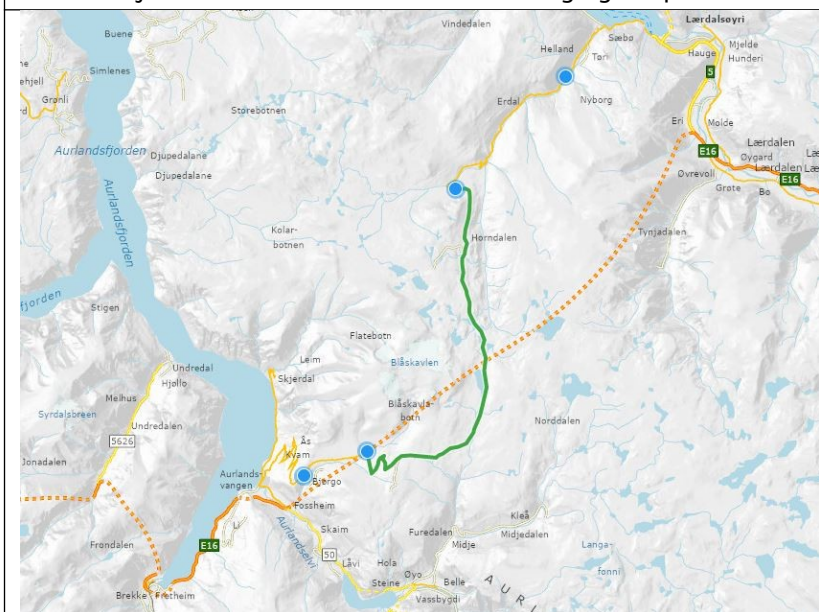
Foto: Vegkart

EGENSKAPSDATA:

- Fjellovergang = **Ja**
- Navn = **Haukelifjell**
- Sted, fra = **Røldal**
- Sted, til = **Haukeli**
- Sted lokalt, fra = **Liamyrane bom**
- Sted lokalt, til = **Tyrveli bom**
- Ansvarlig VTS = **VTS Sør**
- Stedlig beredskap = **Ja**
- Ekstra vintervedlikehold = **Ja**

4.2.3 Værutsatt veg som er vinterstengt

Vegen over Aurlandsfjellet er vinterstengt. Vegen stenges vanligvis rundt 15. november og åpnes rundt 15. april. Her finnes det flere vegbommer, men den vinterstengte strekning er mellom de to vegbommene nærmest fjellet. Grønn strek viser værutsatt veg og blå prikker viser vegbommer.

EGENSKAPSDATA:

- Fjellovergang = Ja
- Navn = Aurlandsfjellet
- Sted, fra = Aurland
- Sted, til = Lærdal
- Sted lokalt, fra = Kvammadal bom
- Sted lokalt, til = Vardahaug bom
- Ansvarlig VTS = VTS Vest
- Stedlig beredskap = Nei
- Ekstra vintervedlikehold = Ja
- Snødybde = 400 cm
- Antall stengte døgn = 152
- Vinterstengt, fra dato = 1115 (15. november)
- Vinterstengt, til dato = 0415 (15. april)

Foto: Vegkart

5 Relasjoner

Nedenfor er det listet opp relasjoner som kan settes opp mellom *Værutsatt veg* og andre vegobjekttypen. Som alternativ til begrepet relasjon benyttes «Mor-datter», «Assosiasjoner» og «Tillatt sammenheng». Det vises både relasjoner der Værutsatt veg inngår som morobjekt og der Værutsatt veg inngår som datterobjekt. Det skilles mellom følgende relasjonstyper:

- 1 - Komposisjon - Komp - Består av/er del av
- 2 - Aggregering - Agr - Har/tilhører
- 3 - Assosiasjon - Asso - Har tilkople/er koplet til

«B inf A» angir om det er krav til at stedfestingen til vegnettet for datterobjekt skal være innenfor stedfesting til morobjekt. «Delvis» betyr at utstrekning må være innenfor, men sideposisjon og/eller feltkode kan avvike.

Mulige morobjekter

Morobjekt		Relasjonstype		Datterobjekt		Relasjonsinfo	
Id	Navn	Id	Navn	Id	Navn	B inf A	Id

Figur 2 Mulige «morobjekt» for vegobjekttypen

Mulige datterobjekter

Morobjekt		Relasjonstype		Datterobjekt		Relasjonsinfo	
Id	Navn	Id	Navn	Id	Navn	B inf A	Id
107	Værutsatt veg	3	Asso	23	Vegbom	Nei	213
107	Værutsatt veg	1	Komp	297	Kommentar	Ja	293

Figur 3 Mulige «Datterobjekt» for vegobjekttype

6 Egenskapstyper

I det følgende beskrives egenskapstyper tilhørende aktuell vegobjekttype. Vi skiller på standard egenskapstyper og geometriegenskapstyper.

6.1 Standard egenskapstyper

Egenskapstyper som ikke er geometriegenskapstyper regnes som standard egenskapstyper. Disse gir utfyllende informasjon om vegobjektet. Tabell 6 –3 gir oversikt over alle standard egenskapstypene tilhørende Værutsatt veg.

Tabell 6–3 Oversikt over egenskapstyper med tilhørende tillatte verdier

Egenskapstypenavn	Datatype	Viktighet	Beskrivelse	ID
Tillatt verdi				
Fjellovergang	FlerverdiAttributt, Tekst	2: Påkrevd	Angir om værutsatt veg regnes som en offisiell fjellovergang. Fjelloverganger er lengre strekninger utenfor bebyggelse som er særlig utsatt for stengning og problemer på vinterstid pga. snø og dårlig vær. Hoveddelen av en fjellovergang ligger over tregrensa. Værutsatte veger som ikke regnes som offisielle fjelloverganger er gjerne korte, har lite trafikk og mangler utrustning som bommer etc.	12228
• Ja			Regnes som offisiell fjellovergang.	21341
• Nei			Regnes ikke som offisiell fjellovergang.	21342
Navn	Tekst	2: Påkrevd	Angir navn på værutsatt veg/fjellovergang.	1082
Sted, fra	Tekst	3: Betinget, se 'merknaid registrering'	Offisielt stedsnavn der strekning starter. Her benyttes stedsnavn på tettsted/område. Det skal benyttes	12220

			stedsnavn fra TMC–Location Table. Merknad registrering: Skal angis for fjelloverganger.	
Sted, til	Tekst	3: Betinget, se 'merknad registrering'	Offisielt stedsnavn der strekning slutter. Her benyttes stedsnavn på tettsted/område. Det skal benyttes stedsnavn fra TMC–Location Table. Merknad registrering: Skal angis for fjelloverganger.	12221
Sted lokalt, fra	Tekst	3: Betinget, se 'merknad registrering'	Lokalt stedsnavn der strekning starter. Her benyttes stedsnavn der bom er plassert. Det skal benyttes stedsnavn fra TMC–Location Table. Merknad registrering: Skal angis for fjelloverganger.	12222
Sted lokalt, til	Tekst	3: Betinget, se 'merknad registrering'	Lokalt stedsnavn der strekning slutter. Her benyttes stedsnavn der bom er plassert. Det skal benyttes stedsnavn fra TMC–Location Table. Merknad registrering: Skal angis for fjelloverganger.	12223
Ansvarlig VTS	FlerverdiAttributt, Tekst	2: Påkrevd	Angir ansvarlig vegtrafikksentral for strekningen. Merknad registrering: Skal angis for fjelloverganger.	12229
• VTS Øst			Vegtrafikksentral Øst.	21343
• VTS Sør			Vegtrafikksentral Sør.	21344
• VTS Vest			Vegtrafikksentral Vest.	21345
• VTS Midt			Vegtrafikksentral Midt.	21346
• VTS Nord			Vegtrafikksentral Nord.	21347
Stedlig beredskap	FlerverdiAttributt, Tekst	2: Påkrevd	Angir om det er stedlig beredskap knyttet til vegstrekningen, dvs. at brøytemannskap bør på brøytestasjon knyttet til strekningen.	3107
• Ja				4614
• Nei				4615
Ekstra vintervedlikehold	FlerverdiAttributt, Tekst	1: Påkrevd, absolutt krav	Angir om denne vegstrekningen krever ekstra vintervedlikehold utover standard vinterdrift. Informasjon benyttes i forbindelse med beregning av vedlikeholdsmidler i MOTIV.	8835
• Ja				11776
• Nei				11777

· Uavklart			Angis dersom det ikke er vurdert/tatt stilling til om det er høyfjellsstrekning eller ikke.	17891
Snødybde	Tall	4: Opsjonell	Angir snødybde ved åpning av vegstrekningen. Gjelder høyfjellsstrekninger.	2103
Antall stengte døgn	Tall	2: Påkrevd	Angir hvor mange døgn pr år vegstrekningen normalt er stengt.	1917
Vinterstengt, fra dato	KortDato	3: Betinget, se 'merknad registrering'	Angir dato (mmdd) for når vinterstengning starter et normalår. Merknad registrering: Skal angis for strekninger som normalt har permanent vinterstengning.	2074
Vinterstengt, til dato	KortDato	3: Betinget, se 'merknad registrering'	Angir dato (mmdd) for når vinterstengning opphører i et normalår. Merknad registrering: Skal angis for strekninger som normalt har permanent vinterstengning.	2223
Nattestengt, fra dato	KortDato	3: Betinget, se 'merknad registrering'	Angir dato (mmdd) for når nattestengning starter i et normalår. Merknad registrering: Skal angis for strekninger som normalt har permanent tidsrom med nattestengning.	2073
Nattestengt, til dato	KortDato	3: Betinget, se 'merknad registrering'	Angir dato (mmdd) for når nattestengning avsluttes i et normalår. Merknad registrering: Skal angis for strekninger som normalt har permanent tidsrom med nattestengning.	2222
Avgrensa vinterdrift, fra dato	KortDato	3: Betinget, se 'merknad registrering'	Angir dato (mmdd) for når avgrensa vinterdrift starter et normalår. Med avgrenset vinterdrift menes at det er spesielle kriterier knyttet til når vegen skal åpnes og stenges. Merknad registrering: Skal angis for strekninger som normalt har periode med avgrensa vinterdrift.	8836
Avgrensa vinterdrift, til dato	KortDato	3: Betinget, se 'merknad registrering'	Angir dato (mmdd) for når avgrensa vinterdrift avsluttes et normalår. Med avgrenset vinterdrift menes at det er spesielle kriterier knyttet til når vegen skal åpnes og stenges. Det kan innenfor denne perioden være gitt en periode hvor vegen er helt vinterstengt (se egne ET). Merknad registrering: Skal angis for strekninger som normalt har periode med avgrensa vinterdrift.	8837
Tilleggsinformasjon	Tekst	4: Opsjonell	Supplerende informasjon om vegobjektet som ikke framkommer direkte av andre egenskapstyper, f.eks. mer detaljer om problemene.	10765

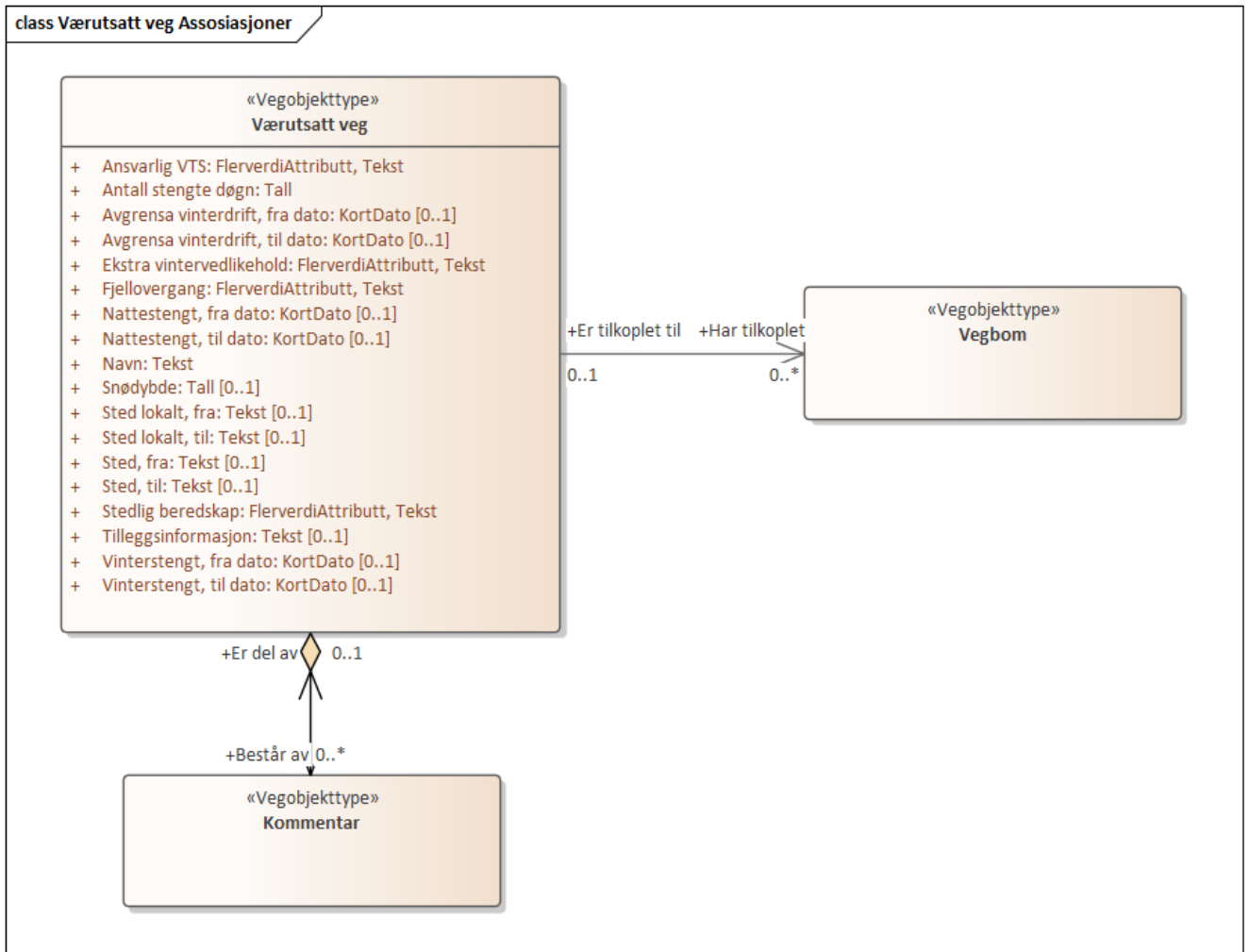
6.2 Geometriegenskapstyper (egeometri)

Vegobjekttypen har ikke geometriegenskapstyper (egeometri).

7 UML-modell

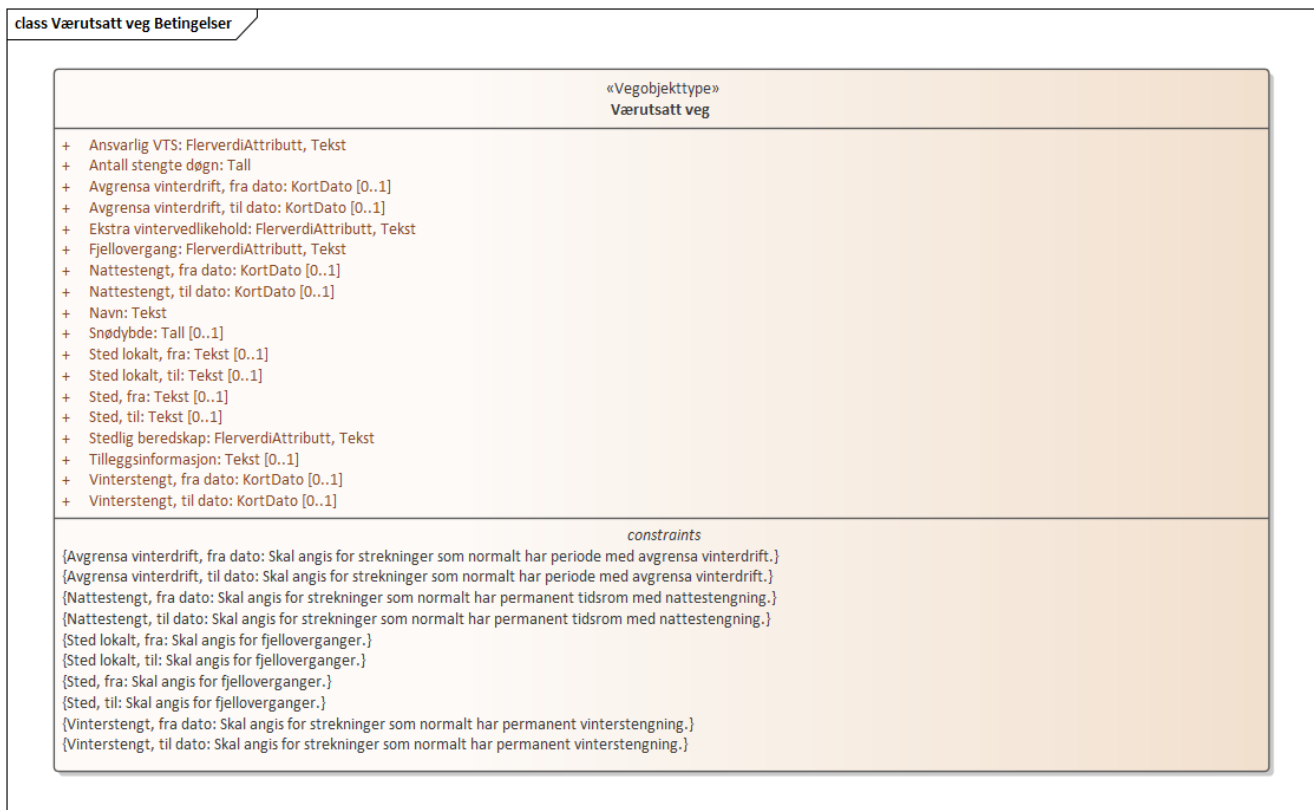
7.1 Relasjoner (mor-datter)

UML-diagram viser relasjoner til andre vegobjektktyper.

7.2 Betingelser

UML-diagram viser egenskaper med betingelser.

7.3 Tillatte verdier

UML-diagram viser egenskaper med tillatte verdier.

